

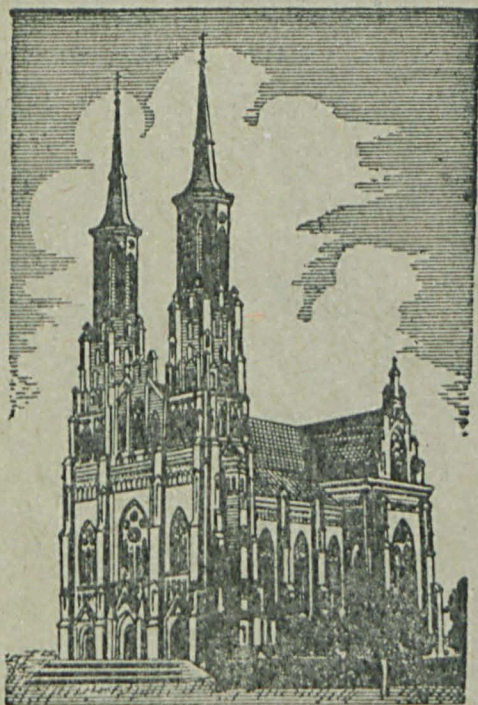
WIADOMOŚCI DIECEZJALNE PODLASKIE

ORGAN URZĘDOWY KURII DIECEZJALNEJ

Rok XLVI

Grudzień 1977

Nr 12

ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI
KURIA DIECEZJALNA — 08-100 SIEDLCE — ŚWIERCZEWSKIEGO 62
TELEFON 31 26

SPIS TREŚCI

DZIAŁ URZĘDOWY

STOLICA APOSTOLSKA

106. Odnówmy sumienie. Przemówienie Ojca Świętego Pawła VI wygłoszone w czasie śródowej audiencji ogólnej 6 lipca 1977 r.	353
107. Okólnik o Radach Duszpasterskich	355
108. Dekret o impotencji płciowej, która powoduje nieważność małżeństwa	362
109. Intencje miesięczne „Apostolstwa Modlitwy“ na rok 1978	362

Z ORDYNARIATU

110. Rekolekcje dla Kapłanów w 1978 r.	364
111. Wizytacje kanoniczne w 1978 r.	369
112. Nominacje i zmiany wśród duchowieństwa	371

DZIAŁ NIEURZĘDOWY

NEKROLOGI

113. Śp. ks. kanonik Jan Jakubik	372
114. Śp. ks. Julian Joński	374
115. Śp. ks. Piotr Jelinek	377
116. Spis treści rocznika „Wiadomości Diecezjalne Podlaskie“ za 1977 rok	380

Wydawca: Kuria Diecezjalna Siedlecka, Siedlce, ul. Świerczewskiego 62
Redaktor: Ks. Stanisław Olechowski

Drukarnia Loretańska, 03-716 Warszawa, ul. Józefa Sierakowskiego 6
Zam. 425/1977. Nakład 850 egz. S-36

WIADOMOŚCI DIECEZJALNE PODLASKIE

ORGAN URZĘDOWY KURII DIECEZJALNEJ

Rok XLVI

Grudzień 1977

Nr 12

DZIAŁ URZĘDOWY

STOLICA APOSTOLSKA

106

ODNÓWMY SUMIENIE

Przemówienie Ojca Świętego wygłoszone w czasie środowej audiencji ogólnej 6 lipca 1977 r.

Cieszymy się bardzo i jesteśmy wzruszeni na widok roztaczającego się przed nami zgromadzenia, złożonego z was, wiernych, przybywających w odwiedziny, pragnących ujrzeć Papieża i usłyszeć od niego jakieś słowo. Jako pielgrzymi jesteście ciekawi przeżycia tego spotkania z nami i na podstawie tej krótkiej obecności na audiencji papieskiej chcielibyście wyrobić sobie zdanie o poważnych problemach, których rozwiązanie jest niezmiernie trudno otrzymać przy pomocy zwykłego i bezpośredniego wrażenia, wywołanego przez tę wyjątkową godzinę. Zdumiewa nas zawsze wspaniała wizja waszych dusz otwartych przed nami jak osobowe księgi. W księgach tych możemy przeczytać proste, ale decydujące pytanie, które zapamiętaliśmy sobie po przeczytaniu go w pierwszych rozdziałach Ewangelii, mianowicie to, które surowemu, ale mądrymu prorokowi pustyni nadjordańskiej, Janowi Chrzycielowi, postawili jego słuchacze: „Co mamy czynić“ (Łk 3, 10—12)?

Tak, drodzy goście, wydaje się nam, że w waszych duszach wycytujemy podobne pytanie. Oczekujecie od nas słów wskazania, które by pocieszyły, dodały otuchy, pokierowały waszymi poszczególnymi duszami i w ten sposób rzuciły światło na drogę waszego życia. Sądzimy, że się nie mylimy. Pragniecie tutaj od nas duchowych wskazań, jak pokierować swoim życiem, jak ubezpieczyć swoją żeglugę po wzbu-

rzonym morzu codziennych doświadczeń i jak wogóle pokierować swoją drogą życia.

Tę szlachetną ciekawość można uznać za moralne i ogólne zjawisko. U każdej świadomej osoby udanie się na audiencję papieską odruchowo budzi wewnętrzne pytanie. Mianowicie osoba świadoma pyta sama siebie: jaką rzeczywiście zajmuję postawę wobec tego, który nazywa się „Namiestnikiem Chrystusowym“? Czy jest to postawa pokoru, postawa zgody, postawa poparcia, albo też postawa obojętności, a może nawet postawa polemiki? Sama obecność Papieża pobudza do świadomego i wewnętrznego określenia punktu pod względem duchowym astronomicznego, w którym właśnie znajduje się nasze życie. Przemawiając do was, pozdrawiając was, błogosławiąc wam, mamy przed oczyma wszystkie te stany duchowe. Chcemy wam użyzyć, dzięki czynnej obecności Chrystusa w naszej pokornej posłudze, w tej chwili światła, energii, szczęścia. Chwila ta jest naszym pragnieniem i waszą szczególną potrzebą duchową. Niech Bóg sprawi, by tak właśnie było, aby z właściwą Jego dobrocią, hojnością i obfitością raczył posłużyć się do tego celu naszą apostołską posługą.

Nie możemy jednak pominąć aktualnej sytuacji moralnej w dziedzinie religii i w dziedzinie publicznych obyczajów. Weźcie pod uwagę, że żyjemy w okresie niezmiernie burzliwym, gdy chodzi o fundamentalne zasady moralnego i religijnego stylu, które powinny być podstawą źródeł naszego kierującego nami sumienia. Czy jeszcze istnieją kardynalne zasady naszego postępowania? A może w naszym stylu życia ma przewagę seria aksjomatów negatywnych, które z naszej praktycznej żeglugi po morzu współczesnej obyczajowości usuwają wszelki ster, wszelkie wymagania, wszelkie rozróżnienia między dobrem a złem, wszelki dobrowolny nakaz prawości, wszelką wyższość obowiązku, wszelką zobowiązującą wyższość wartości religijnych? Czy i my nie jesteśmy nieraz „relatywistami“, czyli skorymi do wszelkiej ustępliwości wobec oportunistów, interesu osobistego i obojętności na etyczną wartość naszych czynów?

Co powiemy wam dzisiaj w obliczu podobnej sytuacji, która coraz bardziej rozpowszechnia i nasila się z powodu postępującego braku troski czy to o poczucie obowiązku, czy to o religijną wrażliwość, czy to o osobistą odwagę, gdy chodzi o nasze własne dobro i o dobro innych? Co powiemy wam dzisiaj, co odpowiadałoby waszemu cicheму pragnieniu otrzymania od nas światła? Powinniśmy wam powiedzieć nie jedno tylko zdanie, lecz wiele, wiele. Na dzisiaj wystarczą dwa następujące. Po pierwsze: konieczność ładu moralnego, wywodzącego się z sumienia oświeconego wielką doktryną o dobrym i złym. Mówimy o konieczności myśląc o krzyżu! Po drugie — względna łatwość chcianej i przestrzeganej moralności oraz szczęście, jakie pły-

nie z tego, gdy za pomocą łaski Bożej jesteśmy „dobrzy“. Jezus powiedział: „Jarzmo moje jest słodkie, a moje brzemie lekkie“ (Mt 11, 30).

Bracia i Synowie, wszyscy spróbujemy tego.

Z naszym apostołskim błogosławieństwem.

(Tłumaczenie nieautoryzowane z „Osservatore Romano” z 7. VII. 1977 r.).

107

KONGREGACJA DLA SPRAW DUCHOWIEŃSTWA

OKÓLNIK O RADACH DUSZPASTERSKICH *

Do patriarchów, prymasów, arcybiskupów, biskupów i innych miejscowych ordynariuszy według postanowień plenarnej kongregacji mieszanej z 15. III. 1972 r.

WSTĘP

1. Wszystkich chrześcijan, których Duch Św. uświęcił przez sakramenty wtajemniczenia chrześcijańskiego, sam Chrystus Pan powołuje „do domu duchowego i świętego kapłaństwa“ (KK, n. 10) dla czynnego współdziałania w urzeczywistnianiu zbawczej misji całego w powszechnym Kapłaństwie Ludu Bożego (por. KK, n. 33; DA, n. 3; DM, n. 11). Nie wszyscy jednak wierni w ten sam sposób ponoszą za to odpowiedzialność, w organicznej bowiem wspólnotce kościelnej każdemu stosownie do jego warunków przypada specjalne zadanie (por. DA, n. 2; KK, n. 32; DK, n. 2). Na pierwszym miejscu należy wymienić kapłanów, wziętych z reszty ludu i ustanowionych dla hierarchicznej posługi (por. KK, n. 24; DK, n. 12), którzy już „od starożytności noszą nazwę biskupów, prezbiterów, diakonów“ (KK, n. 28), oni to właśnie na mocy przyjętego kapłaństwa „w sposób szczególny i niejako zawodowo przeznaczeni są do służby świętej“ (KK, n. 31) i dzięki świętej władzy, która im przysługuje, uczą mocą Chrystusa i w Jego imieniu uświęcają i rządzą całym Ludem Bożym (por. KK, nn. 11, 17, 35; DB, n. 11; DA, n. 2; DK, n. 2). Wszyscy zaś zakonnicy zarówno mający jak i nie mający święceń kapłańskich przez publiczne śluby, które składają we wspólnotce kościelnej „dają wspaniałe i zaszczytne świadectwo temu, iż świat nie może się przemienić i ofiarować się Bogu bez ducha ewangelicznego błogosławieństwa“ (KK, n. 31). Świeccy zaś „kierując się duchem ewangelicznym przyczyniają się do uświęcenia świata na kształt zaczynu, od wewnątrz niejako, i w ten sposób

* Tekst zamieszczamy w tłumaczeniu Ks. Jana Oświęcimskiego.

przykładem zwłaszcza swego życia promieniując wiarą, nadzieją i miłością, niech ukazują innym Chrystusa“ i „ponadto mogą być także powoływani w różny sposób do bardziej bezpośredniej współpracy z apostołatem hierarchii“ (KK, n. 31, 33; por. KDK, n. 43; DA, n. 15).

2. Zbawcza zatem misja całego ludu Bożego, w której wszyscy wierni mają swój własny udział i odpowiedzialność zależnie od osobistych ich możliwości w Kościele, nie może zacieśniać się wyłącznie do posłannictwa duchowieństwa czyli hierarchii kościelnej: „Wiedzą mianowicie pasterze, iż nie po to ustanowieni zostali przez Chrystusa, aby całe zbawcze posłannictwo Kościoła w stosunku do świata wziąć na siebie samych, lecz że ich zaszczytnym zadaniem jest tak sprawować opiekę pasterską nad wiernymi i tak uznawać ich posługi oraz charzmaty, żeby wszyscy oni pracowali zgodnie, każdy na swój sposób, dla wspólnego dzieła“ (KK, n. 30). Dlatego to Sobór Watykański II również nadmienia: „W rozciąganiu tej pasterskiej pieczy (biskupi) niech zostawiają swym wiernym przynależny im udział w sprawach Kościoła, uznając ich obowiązek jak też prawo do czynnej współpracy w budowie Mistycznego Ciała Chrystusowego“ (DB, n. 16).

3. To jednak uczestnictwo ogółu wiernych w posłannictwie Kościoła nie utożsamia się z uczestnictwem pewnych osób w sprawowaniu władzy kościelnej. W Kościele bowiem z woli jego boskiego Założyciela zachodzi istotna różnica, nie zaś różnica stopnia między powszechnym kapłaństwem wiernych a kapłaństwem służebnym czyli hierarchicznym (por. KK, n. 10). Dlatego duszpasterskiej funkcji nauczania to jest uświęcania i kierowania oraz związanej z nią władzy Pan nie powierzył całej społeczności wiernych,¹ ale udziela jej duchowym Pasterzom przez specjalne święcenia i misję kanoniczną.² Oczywiście biskupi diecezjalni „kierują powierzonymi sobie poszczególnymi Kościołami jako zastępcy i legaci Chrystusa radami, zachętami i przykładami, ale także mocą swego autorytetu i władzy świętej, z której jednak korzystają tylko dla zbudowania trzody swojej w prawdzie i świętości, pamiętając o tym, że kto jest większy, ma być jako mniejszy, a przełożony jako usługujący (por. Łk 22, 26—27). Władza ta, którą w imieniu Chrystusa osobiście sprawują, jest własną, zwyczajną i bezpośrednią“ (KK, n. 27).

4. Wierni zaś nie obdarzeni kapłaństwem służebnym, prócz wspomnianego czynnego uczestnictwa w apostołskim posłannictwie Kościoła

¹ Por. Paweł VI, Al. z 17. V. 1972 r.; Al. z 28. I. 1970 r., *Ad Praelatos Auditores. Officiales et Advocatos Sacrae Romanae Rotae*, AAS 63 (1971) 135 ns; Al. 25. VIII. 1970 r., *Scritti et discorsi*, 30, Siena 1971, 108; Al. z 1. IX. 1972 roku tamże, 111—116; Al. z 6. X. 1971 r., tamże, 186—190; Al. z 28. XII. 1971 r., *Ad Em. mos Patres Cardinales, ad Romanae Curiae. Pontificalisque Domus Praelatos*, AAS 64 (1972) 32.

² Por. KK, n. 21 i Nota explicativa praevia, n. 2.

(KK, n. 37), mogą również służyć pomocą właściwemu urzędowi duszpasterskiemu oraz hierarchii, której nie mogą zastąpić. Wszyscy zatem wierni „stosownie do posiadanej wiedzy, kompetencji i autorytetu mają możliwość, a niekiedy nawet obowiązek ujawniania swojego zdania w sprawach, które dotyczą dobra Kościoła“ (tamże) a to również może mieć miejsce dzięki instytucjom prawnie w tym celu powołanym.

Opierając się na tych racjach Sobór Watykański II wylicza i zaleca jako pomocników³ biskupa diecezjalnego w jego urzędzie duszpasterskim, radę duszpasterską „z samym biskupem na czele, w której by uczestniczyli specjalnie dobrani księża, zakonnicy i świeccy“ (DB, n. 27).

Ojciec Sw. Paweł VI, mając przed oczyma to życzenie Soboru Apostolskim „Ecclesiae Sanctae“ w formie Motu Proprio z 6. VIII. 1966⁴ podał w tej sprawie pewne zasady, na podstawie których przeprowadzono lub przeprowadza się w wielu diecezjach wstępne doświadczenia w związku z powołaniem rad duszpasterskich.

W czasie zaś generalnej sesji Synodu Biskupów z 1971 r. wyrażono następujące życzenie: „Niech rada duszpasterska, w której uczestniczą specjalnie dobrani księża, zakonnicy i świeccy (por. DB, n. 27) dzięki swemu wpływowi i znaczeniu wydaje wiążące opinie dla należytego zorganizowania i skutecznego przeprowadzenia zadań duszpasterskich przez społeczność diecezjalną. Im bardziej zaś stale umacnia się wzajemna odpowiedzialna współpraca biskupów i duchowieństwa, zwłaszcza przez rady kapłańskie, tym bardziej należy pragnąć, aby w każdej diecezji powstała rada duszpasterska.“⁵

PLENARNE ZEBRANIE KONGREGACJI

5. Kongregacja dla duchowieństwa, do której należy czuwanie nad sprawami rad duszpasterskich,⁶ 12. III, 1971 r. wydała pismo prosząc przewodniczących Konferencji Episkopatu, aby biskupi podali do wiadomości wymienionej kongregacji swe plany i propozycje odnoszące się do zdobytych już doświadczeń bądź też przepisów, które należałoby wydać. Ponadto kongregacja dla duchowieństwa poprosiła o propozycję Kongregację dla spraw Kościołów Wschodnich oraz Kongregację dla ewangelizacji świata. Rozpatrzywszy te wypowiedzi Kongregacja dla duchowieństwa, wystąpiła z projektem zwołania plenarnego zebrania mieszanego, na które zaprosiła kongregacje: dla spraw biskupów, spraw zakonnych i instytucji świeckich, jak również radę

³ Współpracownicy urzędu Biskupiego, taki tytuł noszą numery 23—35 Dekretu Christus Dominus.

⁴ Por. AAS 58 (1966) 757—787.

⁵ Postanowienia: De sacerdotio ministeriali II, n. 3, które z polecenia Ojca Św. z 30. XI. 1970 r. nabrały charakteru prawa publicznego.

⁶ Por. Konst. Ap. Regimini „Ecclesiae Sanctae“, z 15. VIII. 1967 r., n. 68, § 1.

dla spraw laikatu. Wymienione plenarne zebranie odbyło się 15. III. 1972 r. a jego wnioski zatwierdzone przez Ojca Św. Pawła VI pokrótce przedstawiamy.

NOWE CIAŁO DORADCZE BISKUPA

6. Na podstawie otrzymanych wypowiedzi i odbytych dyskusji wysunięto zgodnie wniosek o potrzebie i stosowności utworzenia rady duszpasterskiej.

Ponieważ zaś współpraca domaga się pełnego, ogólnego zharmonizowania, wypada aby poszczególni biskupi diecezjalni⁷ uważnie się zastanowili na wspólnym posiedzeniu Konferencji Episkopatu jak również w kontakcie ze swym duchowieństwem czy istnieją warunki, które by wskazywały na potrzebę powołania do życia rady duszpasterskiej a jednocześnie niech dołożą starań aby zatroszczono się o rzeczowe i osobiste potrzeby wymagane dla utworzenia wymienionej rady i należytego jej funkcjonowania.

Jeśli biskup uzna za stosowne, aby powołać w swojej diecezji radę duszpasterską niech się postara o sporządzenie jej statutów i niech je zatwierdzi.

SKŁAD RADY DUSZPASTERSKIEJ

7. Co się zaś tyczy składu rady duszpasterskiej, chociaż nie można członka jej uważać w sensie prawnym za reprezentację całej wspólnoty diecezjalnej, wypada jednak, aby była ona w miarę możliwości w pewnym sensie rzeczywistym obrazem całej diecezji, dlatego będzie wskazane, aby w jej skład wchodził: kapłani, zakonnicy i świeccy, którzy będą przedstawiali potrzeby i dążenia ogółu. Wobec tego należy dokonać takiego wyboru osób do rady, aby rzeczywiście reprezentowały pełny krąg ludu Bożego należący do diecezji, licząc się z odrębnością regionów diecezjalnych, warunków społecznych, zawodowych, jak również ze względu na ich udział osobisty bądź to zespołowy w dziele apostołskim, głównie zaś zwracając uwagę na ich pozycję i roztropność duszpasterską jaką się cieszą. Wypada do ich grona dołączyć świeckich i księży wybranych na stanowiska o zasięgu diecezjalnym. Wszyscy jednak członkowie rady muszą być w całkowitej łączności z Kościołem katolickim i posiadać walory do przyjęcia i należytego wypełniania tego obowiązku w Kościele. Bez względu na formę, jaką biskup wybierze w wyznaczaniu składu swej rady, wypada przecież aby większość jej stanowili świeccy, przeważająca bowiem część społeczności diecezjalnej składa się ze świeckich.

⁷ Por. Motu Proprio „Ecclesiae Sanctae”, I, n. 17, § 1.

Oprócz kapłanów trzeba również przyjąć do tej rady diakonów tam gdzie oni pełnią tę funkcję na stałe. Jeśli chodzi o zakonników i zakonnice niech udzieli im nominacji biskup za zgodą właściwego przełożonego czy przełożonej.

Wreszcie wypada aby liczba członków rady duszpasterskiej nie była zbyt duża, aby grono to mogło należycie oddawać się powierzonej sobie pracy.

Chociaż z natury swej rada duszpasterska powoływana jest na stałe, „jednak z uwagi na członków i ich działalność może być czasowa i okazjnie spełniać swoje obowiązki“.⁸ Wystarczy więc powoływać członków rady duszpasterskiej na okres przewidziany w statutach, z wyjątkiem tych, których się wyznacza w myśl statutów z racji funkcji spełnianej w diecezji. Aby rada w swym składzie nie była stale ta sama, dla jej odnowy warto by korzystać z systemu rotacji tak, aby w wyznaczonym terminie pewna część rady ustąpiła i nastąpiła nominacja innych jej członków.

DORADCZY CHARAKTER RADY DUSZPASTERSKIEJ

8. Rada duszpasterska „ma tylko głos doradczy“.⁹ Rady i sugestie wiernych, które by przedstawiano w ramach wspólnoty kościelnej i w duchu prawdziwej jedności niemalą mogą przynieść korzyść w podejmowaniu decyzji. W każdym bądź razie czynne posłuszeństwo oraz szacunek, które winni okazywać wierni wobec duszpasterzy nie tylko nie wykluczają ale raczej sprzyjają wyraźnemu i szczeremu zaangażowaniu wobec dobra, którego domaga się Kościół.

Wobec tego biskup niech bardzo sobie ceni ich propozycje i sugestie i niech wiele korzysta z ich zgodnych wypowiedzi¹⁰ zachowując swobodę decyzji, która mu z prawa Bożego przysługuje w trosce o tę część ludu Bożego, która została mu powierzona.

SPRAWY POWIERZONE RADOM DUSZPASTERSKIM

9. Do obowiązków rady duszpasterskiej należy „badanie i rozpatrywanie spraw związanych z działalnością duszpasterską, jak również wydawanie o nich praktycznych decyzji, aby pogłębiało się zharmonizowane z ewangelią życie i działalność ludu Bożego“ (DB, n. 27).¹¹ Jej działalności zatem można powierzać do rozpatrzenia sprawy wniesione bądź to przez biskupa diecezjalnego, bądź przedstawione przez członków rady a przez biskupa przyjęte w trosce o sprawy duszpa-

⁸ Tamże, I, n. 16, § 2.

⁹ Tamże.

¹⁰ Por. Z zachowaniem co należy zachować KPK, s. 105, 1.

¹¹ Por. Motu Proprio „Ecclesiae Sanctae”, I, n. 16, § 1.

sterstwa diecezjalnego. Przekracza jednak kompetencje tej rady rozstrzyganie o ogólnych zagadnieniach odnoszących się do wiary, prawowierności, zasad moralnych, bądź praw Kościoła powszechnego; nauczycielem bowiem wiary w diecezji zawsze, jak wiadomo z zachowaniem więzi jedności z głową kolegium biskupiego i członkami jego, jest wyłącznie biskup (por. KK, n. 25; DB, nn. 12—14).

W odniesieniu zaś do zagadnień duszpasterskich, które wiążą się z wykonywaniem jurysdykcji bądź władzy rządzenia, biskup już posiada odrębny senat, który go swymi radami wspiera, mianowicie radę kapłańską¹². Nie przeszkadza jednak, by rada duszpasterska rozpatrzyła zagadnienia i przedstawiła biskupowi sugestie w tych sprawach, dla których wykonania wymaga się aktu jurysdykcyjnego; w tym bowiem przypadku biskup sprawy rozważy i podejmie decyzje wysłuchawszy w razie potrzeby rady kapłańskiej.

Rada duszpasterska będzie mogła więc być ogromną pomocą dla biskupa, przedstawiając mu propozycje oraz sugestie odnoszące się do inicjatyw misyjnych, katechetycznych, duszpasterskich w zasięgu diecezjalnym, pomagając w rozwinięciu formacji doktrynalnej i życia sakramentalnego wiernych jak i działalności duszpasterskiej kapłanów, w różnych kręgach społecznych bądź też w terytorialnych rejonach diecezji przez coraz trafniejsze urabianie opinii publicznej na temat spraw związanych z Kościołem itd. Rada duszpasterska może być również bardzo pożyteczna we wzajemnej wymianie doświadczeń oraz w przedstawianiu różnego rodzaju projektów, które by zorientowały lepiej biskupa w konkretnych potrzebach wiernych diecezji i podsuwałyby bardziej skuteczną metodę postępowania duszpasterskiego.

Tam zaś, gdzie by istniała rada duszpasterska, trwa zawsze w pełnej mocy prawo, którym cieszą się wszyscy wierni, że chociaż nie są członkami rady duszpasterskiej, mogą swe potrzeby i życzenia ze swobodą i otwartością właściwą dzieciom Bożym i braciom w Chrystusie przedstawić bezpośrednio swym duszpasterzom zawsze zgodnie z prawdą i rozsądnie z całkowitym zaufaniem (por. KK, n. 37).

ZWOLYWANIE I KADENCJA RADY DUSZPASTERSKIEJ

10. Do biskupa diecezjalnego należy zwolywanie rady duszpasterskiej zgodnie z potrzebami duszpasterskimi. Z mocy prawa biskup diecezjalny osobiście przewodniczy radzie, a w poszczególnych przypadkach jego delegat jeśli biskup uzna to za stosowne.

Ponieważ zaś badania i praktyczne wnioski rady duszpasterskiej mają charakter informacji i sugestii przedstawianych biskupowi, będzie on mógł dokumenty opracowane przez radę duszpasterską przyj-

¹² DB, n. 27; Por. „Ecclesiae Sanctae”, I, n. 15; S. Congregatio pro Clericis, Litterae Circulares, z 11. IV. 1970 r.

mować według swojego zdania i woli zgodnie z prawem i wydać polecenie ich wykonania, bądź też, kiedy uzna to za stosowne, postara się o ich opublikowanie.

„Aby cele tej rady rzeczywiście mogły być zrealizowane wypada, by opracowania zostały poprzedzone wstępnymi badaniami, korzystającymi również w razie potrzeby z pomocy instytucji czy też placówek o tym samym profilu“.¹³

Dlatego wskazane będzie aby pod kierunkiem biskupa sporządzono spis spraw, które mają być rozpatrywane w odpowiednim czasie i przesłano go wszystkim członkom rady wraz z wnioskami, bądź też opracowaniami, które dla dokładniejszego rozpatrzenia wymienionych spraw mogą być potrzebne.

11. W czasie wakatu stolicy biskupiej ustaje działalność rady duszpasterskiej. Nie przeszkadza jednak, jeśli sprawa tego wymaga, aby ordynariusz w tym okresie zebrał jej członków dla zasięgnięcia rady.

INNE RADY PODOBNE DO RAD DUSZPASTERSKICH

12. Uczestnicy plenarnej kongregacji, licząc się z diecezjalnym charakterem rady duszpasterskiej byli zdania, że nie ma przeszkód aby na terenie diecezji tworzone rady o identycznym charakterze i funkcji, czy to parafialne czy to tzw. rejonowe (dla odrębnych dekanatów bądź grup społecznych itd.).

Również oni zdecydowali, że nie jest na to odpowiednia pora, przynajmniej w obecnym czasie, aby tworzyć rady duszpasterskie bądź też inne podobne organa o zasięgu międzydiecezjalnym, prowincjonalnym, krajowym, narodowym czy też międzynarodowym, nie wykluczając jednak powoływania organów specjalnych o charakterze technicznym czy też wykonawczym, których zadaniem będzie wraz z elitą chrześcijańską służyć pomocą konferencjom episkopatu.

WNIOSKI

13. Niniejszym pismem Kongregacja zamierza przedstawić zasady i kryteria ogólne zaaprobowane przez Ojca Św., które wykonały się z uchwał konferencji biskupów i dyskusji uczestników, mogące wspomóc biskupów w wykonywaniu ich ważnego zadania związanego z tworzeniem i sposobem kierowania radami duszpasterskimi. Istnieje więc nadzieja, że konferencje biskupów zechcą powiadomić tę kościelną kongregację o zdobytych już doświadczeniach w tej dziedzinie aby należycie liczono się z nimi i w przyszłości.

*Kardynał Jan Wright, Prefekt
Piotr Palazzini, Sekretarz*

¹³ Motu Proprio „Ecclesiae Sanctae“, I, n. 16, § 4.

ŚWIĘTA KONGREGACJA NAUKI WIARY

DEKRET O IMPOTENCJI PŁCIOWEJ, KTÓRA POWODUJE
NIEWAŻNOŚĆ MAŁŻEŃSTWA

Św. Kongregacja Nauki Wiary zawsze utrzymywała, że nie należy zabraniać małżeństwa tym (mężczyznom), którzy przeszli zabieg zwany vascetomia (przecięcie przewodów nasiennych), i innym znajdującym się w podobnych okolicznościach, ponieważ nie było pewności co do ich impotencji płciowej.

Toteż, rozważywszy tę praktykę i po przeprowadzeniu dokładnych studiów przez tę Św. Kongregację oraz przez Komisję do rewizji Kodeksu Prawa Kanonicznego, Kardynałowie i Ojcowie tej Św. Kongregacji na posiedzeniu plenarnym dnia 11 maja 1977 roku na przedstawione im następujące pytania postanowili odpowiedzieć:

1. Czy impotencja płciowa, która powoduje nieważność małżeństwa, polega na niezdolności oczywiście uprzedniej i trwałej, bądź bezwzględnej, bądź względnej, do odbycia aktu małżeńskiego („copula“)?

2. A jeżeli tak, to czy do aktu małżeńskiego jest wymagany koniecznie wytrysk nasienia?

Na pierwsze pytanie: Tak, na drugie: Nie.

I na audiencji udzielonej niżej podpisanemu Prefektowi tej Św. Kongregacji w piątek, dnia 13 tegoż miesiąca i roku Papież z Bożej Opatrzności Paweł VI zatwierdził wymieniony dekret i polecił go, jako prawo.

Dan w Rzymie, w siedzibie Św. Kongregacji Nauki Wiary, dnia 13 maja 1977 roku.

Franciszek Kard. Seper, Prefekt
† *Hieronim Hamer OP*
Arcybiskup tyt. Lorieński, Sekretarz

(AAS vol. LXIX/1977, str. 426).

INTENCJE MIESIĘCZNE „APOSTOLSTWA MODLITWY“
NA ROK 1978*Styczeń*

Ogólna: Aby wśród różnych wspólnot chrześcijańskich modlono się wzajemnie o łaskę jedności wszystkich chrześcijan.

Misyjna: Aby dzieci chrześcijańskie stały się głosicielami Ewangelii wśród dzieci całego świata.

Luty

Ogólna: Aby wszystkie dzieci z całego świata odnalazły w Chrystusie swego Mistrza i kształtowały swoje obyczaje zgodnie z prawem moralnym i chrześcijańskimi zasadami życia.

Misyjna: Aby wspólnoty kościelne wśród narodów Wschodniej Afryki i tzw. „Trzeciego Świata“ rosły i umacniały się.

Marzec

Ogólna: Aby wszyscy chrześcijanie starali się uświęcać swoje codzienne życie miłością i przyjmowaniem Krzyża.

Misyjna: Aby między młodzieżą Azji, zarówno chrześcijańską jak i religii niechrześcijańskich, nawiązywał się prawdziwy dialog.

Kwiecień

Ogólna: Aby chrześcijanie tak spędzali niedzielę, jak przystało tym, którzy wierzą w Zmartwychwstanie Chrystusa.

Misyjna: Za kler tubylczy młodych Kościołów.

Maj

Ogólna: Aby czytelnicy, słuchacze i widzowie, korzystający ze środków społecznego przekazu myśli, przyczyniali się do ich należytego używania.

Misyjna: Aby chrześcijanie, którzy się oddają pracy w zakresie działania środków społecznego przekazu myśli, dawali skutecznie świadectwo misyjnego apostołstwa.

Czerwiec

Ogólna: Aby chrześcijanie starali się usilnie o zbudowanie „społeczeństwa miłości“ według zamysłów Najśw. Serca Jezusowego.

Misyjna: Aby misjonarze, zarówno kapłani jak i świeccy, zakonnicy i zakonnice, nie tylko trwali w powołaniu, ale żeby się w nim coraz bardziej umacniali.

Lipiec

Ogólna: Aby stosunki istniejące między Kościołem i państwami opierały się na zasadach sprawiedliwej wolności i wzajemnej zgodzie.

Misyjna: Aby zwiększała się liczba powołań tych, którzy na kontynencie Amerykańskim pracują wśród mniejszości narodowościowych.

Sierpień

Ogólna: Aby nabożeństwo do Matki Bożej, Królowej Apostołów, było dla chrześcijan pomocą w gorliwej ewangelizacji ludzkości.

Misyjna: Aby chrześcijanie, zamieszkujący Amerykę Łacińską, dawali przekonujące świadectwo swojej wiary i równocześnie ukazywali zapał misyjny.

Wrzesień

Ogólna: Aby przekazujący naukę chrześcijańską wychowywali słuchaczy w wierności dla prawdziwej wiary, zgodnie z wytycznymi i nauczaniem Kościoła.

Misyjna: Aby wśród ludów Oceanii coraz lepiej organizowano przygotowanie do małżeństwa.

Październik

Ogólna: Za rodziny rozbite wskutek rozwodów.

Misyjna: Aby we wszystkich diecezjach grupy misjonarskie jak najściślej z sobą współpracowały.

Listopad

Ogólna: Abyśmy wszyscy jako chrześcijanie wiernie odpowiadali poruszeniom Ducha Św., którymi nas pobudza do kroczenia każdego dnia za Chrystusem.

Misyjna: Aby chrześcijanie Środkowego Wschodu wzbudzili w sobie dynamizm pierwotnego Kościoła w szerzeniu wiary.

Grudzień

Ogólna: Aby prawa przysługujące ludziom były przestrzegane nie tylko w publicznych oświadczeniach, ale także w codziennej rzeczywistości i praktyce.

Misyjna: Aby każdy Kościół miejscowy stawał się prawdziwą wspólnotą, w której kwitnie jedność, miłość i zapał w wyznawaniu swojej wiary.

Z ORDYNARIATU

110

REKOLEKCJE DLA KAPŁANÓW

W Seminarium Duchownym w Siedlcach odbędą się rekolekcje dla kapłanów w czterech seriach:

Pierwsza seria: od 28 do 31 marca 1978 r.

Początek rekolekcji: 28 marca o godz. 20.00.

Zakończenie rekolekcji: 31 marca po południu.

Na powyższy termin zaproszeni są następujący kapłani:

Abramczuk Stanisław
Arseniuk Jan Eugeniusz
Białecki Tadeusz
Bieńkowski Zbigniew
Błoński Zygmunt

Bogusz Stanisław
Borkowski Jan
Borkowski Zdzisław
Burzec Stanisław
Celiński Józef

Chojniak Lucjan
Choromański Marian
Ciołek Czesław
Ciszewski Eugeniusz
Daniłko Jan
Demiańczuk Henryk
Domański Edward
Domański Michał
Domański Zdzisław
Drozd Henryk
Drozdek Henryk
Frączek Roman
Fręchowicz Tadeusz
Gaładyk Eugeniusz
Gazda Mieczysław
Geniusz Franciszek
Giersz Bronisław
Gogłoza Jan
Grochowski Stanisław
Grondzik Sylwester
Iwaniuk Ryszard
Iwańczuk Bernard
Jaszewski Julian
Jaworski Jan
Jóźwik Julian
Juszczynski Czesław
Kalicki Jerzy
Kardas Henryk
Karwacki Roman
Karwowski Stefan
Kazimierzuk Jan
Kendracki Henryk
Kondeja Stanisław
Kopyść Władysław
Korniluk Marian
Kowalski Piotr
Krawczyk Marian
Krępla Bolesław
Kuć Władysław
Kurek Stanisław

Kusyk Konstanty
Laszuk Antoni
Lewczuk Tadeusz
Lubik Mirosław
Madej Jan
Marczuk Mieczysław
Matyska Eugeniusz
Maziejuk Czesław
Michalczyk Romuald
Mikulski Mieczysław
Miszczuk Józef
Młynarski Zdzisław
Moczulski Eugeniusz
Mosak Leopold
Możdzonek Stanisław
Nowak Kazimierz
Nowosielski Henryk
Ochnik Kazimierz
Oleksiuk Franciszek
Oleszczuk Józef
Olszewski Andrzej
Onufrejuk Janusz
Pepa Eugeniusz
Perz Roman
Piec Andrzej
Pietrzak Władysław
Piętka Stefan
Płudowski Franciszek
Płudowski Wincenty
Podstawka Marian
Potapczuk Janusz
Próniewicz Wiesław
Pyrka Marian
Rola Eugeniusz
Romańczuk Mieczysław
Rosiński Roman
Rozwadowski Michał
Ryciak Zygmunt
Sawczuk Roman
Siekierko Jan

Druga seria: od 3 do 5 kwietnia 1978 r.

Początek rekolekcji: 3 kwietnia, godz. 10.00.

Zakończenie rekolekcji: 5 kwietnia wieczorem.

Na powyższy termin zaproszeni są następujący kapłani:

Abramczuk Jan
Andrusiuk Jan
Andrzejewski Wacław
Andrzejuk Czesław
Bąk Czesław
Bieńko Stanisław
Bogusz Jan
Bolesta Bogusław
Boruc Marek
Borowy Tadeusz
Brzostowski Henryk
Bubela Antoni
Buczek Adam
Bujnik Henryk
Burczaniuk Piotr
Cabaj Bogdan
Ciok Zdzisław
Chmielewski Józef
Czarnocki Tadeusz
Czerwiński Czesław
Daszczak Feliks
Domański Jerzy
Drużba Wacław
Dryżałowski Andrzej
Duda Stefan
Dudka Jan
Dziega Tadeusz
Dzyr Stanisław
Falkowski Stanisław
Fejtko Eugeniusz
Frańczuk Józef (senior)
Gajowniczek Stanisław
Gałecki Stanisław
Głowacki Mieczysław
Głowacki Wiesław
Goławski Stanisław
Gorgol Marian
Grzesiak Jan
Grzywaczewski Józef
Harazin Karol
Hołuj Wacław
Hryciuk Hipolit

Huszałuk Józef
Iwaniuk Jan
Izdebski Waldemar
Jagodziński Wincenty
Jakoniuk Stanisław
Jasiński Franciszek
Jurkitewicz Antoni
Kardas Ryszard
Karwowski Tadeusz
Kisiel Stanisław
Kłopotek Edmund
Kobyliński Witold
Korszniewicz Kazimierz
Kot Tadeusz
Krasnodębski Zbigniew
Kryński Piotr
Kucharczuk Aleksander
Kurek Jan
Kurowski Jan (junior)
Kuś Marian
Laskowski Jan
Lipiński Edward
Sitniczuk Stanisław
Skorodiuk Mieczysław
Stachyra Stanisław
Starega Janusz
Starega Stanisław
Stolarczyk Jan
Szczepañczuk Zbigniew
Szłanta Marek
Śledziwski Władysław
Śliwowski Michał
Terlecki Jan
Tkacz Stanisław
Traczuk Stefan
Trebno Andrzej
Wałuszko Edmund
Waszczuk Bernard
Wetoszka Henryk
Wiackiewicz Modest
Wolski Kazimierz
Zabielski Piotr

Zalewski Stanisław
Zawadzki Tadeusz
Zbieć Marian

Zychora Jerzy
Żeleźnik Stanisław
Żołądek Wiesław

Trzecia seria: od 20 do 23 czerwca 1978 r.

Początek rekolekcji: 20 czerwca, godz. 20.00.

Zakończenie rekolekcji: 23 czerwca po południu.

Na powyższy termin zaproszeni są następujący kapłani:

Aleksandrowicz Piotr
Andruszczak Ryszard
Anioł Marian
Antonowicz Marek
Bieliński Edward
Biernat Stanisław
Bilski Leon
Borkowski Eugeniusz
Boruc Edward
Brzozowski Aleksander
Bukowicki Bogusław
Burkat Wojciech
Byczyński Stanisław
Charyton Bronisław
Chlebek Jan
Czarnecki Stefan
Cwikliński Henryk
Domański Stanisław
Dudek Zdzisław
Dzięga Jan
Dzięga Andrzej
Fatyga Tadeusz
Filipowicz Piotr
Franczuk Józef (junior)
Frączek Jan
Gajowniczek Waclaw
Głąb Jan
Głębicki Zygmunt
Głowa Wincenty
Gołębicki Edward
Lipniacki Mieczysław
Maciąg Adolf
Majewski Henryk
Markowski Stanisław
Matwiejuk Kazimierz
Mastalerczuk Franciszek

Matysiak Zygmunt
Mazurek Czesław
Miazio Jerzy
Milanowski Jan
Milczarczyk Mieczysław
Miszczak Kazimierz
Mironiuk Józef
Mitura Marian
Mućka Krzysztof
Musiej Kazimierz
Niewiatowski Waclaw
Norwa Antoni
Odziemczyk Józef
Olszak Marian
Ołdakowski Franciszek
Onyśk Mieczysław
Pawluczuk Stanisław
Pawłowski Zenon
Pietruszka Antoni
Pilipiuk Jan
Pogorzelski Czesław
Pogorzelski Wojciech
Potiopa Kazimierz
Raboszuk Jan
Rącz Józef
Rębisz Jan
Rychlik Stanisław
Ryder Leon
Rytel-Tyburcy Marian
Sacharski Stefan
Saciłowski Bronisław
Sawicki Karol
Skorodiuk Józef
Skwarczyński Adam
Sobechowicz Jan
Sopulski Stanisław

Sroka Edmund
Stańczuk Kazimierz
Stańczuk Michał
Strzałkowski Janusz
Sudoł Czesław
Szulak Franciszek
Utykański Henryk
Wielgosz Henryk
Włodarczyk Jan
Wojtkowicz Tadeusz

Woroszyło Antoni
Wnuk Jerzy
Wyszyński Bronisław
Zajko Stanisław
Zawistowski Andrzej
Zdunek Kazimierz
Zatyka Władysław
Zarzycki Emilian
Żelisko Kazimierz

Czwarta seria: od 3 do 6 lipca 1978 r.

Początek rekolekcji: 3 lipca, godz. 20.00.

Zakończenie rekolekcji: 6 lipca po południu.

Na powyższy termin zaproszeni są następujący kapłani:

Gontarz Władysław
Góralczuk Sergiusz
Grochowski Jan
Grochowski Stanisław
Grodowski Stanisław
Hajdukiewicz Henryk
Hołda Franciszek
Hołoweńko Henryk
Izdebski Franciszek
Kardas Piotr
Karwowski Stanisław
Kisiela Jan
Klimczak Stanisław
Komar Kazimierz
Kowalewski Feliks
Krawczyk Roman
Królikowski Zygmunt
Krupa Henryk
Kukawski Jan
Kulik Tadeusz
Kuryłek Kazimierz
Kurowski Jan (senior)
Latosi Zbigniew
Lewczuk Stanisław
Liszewski Henryk
Liwak Jan
Lukaszuk Jan
Lupież Stanisław
Maciejewski Zbigniew

Maksymowicz Stanisław
Maksymiuk Zbigniew
Marciszewski Kazimierz
Marczuk Stanisław
Mateusiak Kazimierz
Michalik Wiesław
Miłosz Jan
Nicpoń Ryszard
Orłowski Jan
Osiński Tadeusz
Oziębło Zdzisław
Paduch Antoni
Pieniak Waław
Pielasa Stanisław
Piotrowski Marian
Popiołowski Piotr
Potapczuk Janusz
Proczek Władysław
Puskiewicz Józef
Rubaszek Czesław
Rzeszotek Henryk
Ryszkowski Stanisław
Sadowski Edmund
Samulak Jan
Samulak Jerzy
Sarnowski Zbigniew
Smoliński Stanisław
Socha Jan
Sopyła Wiktor

Soszyński Roman
Soszyński Antoni
Stark Józef
Stefaniak Edward
Syczewski Eugeniusz
Sydor Leon
Szajda Stanisław
Szajda Józef
Szarek Edmund
Szuciak Mieczysław
Toczyski Jan
Turemka Adam
Urban Jan
Urbańczyk Władysław
Wakulski Stanisław
Walo Eugeniusz

Wasiluk Tadeusz
Wierzchowski Michał
Wierzejski Henryk
Wiszniewski Roman
Wlazlacki Adolf
Wojewódzki Stanisław
Wojciechowski Stanisław
Wojteczuk Stanisław
Wróblewski Kazimierz
Wyrzykowski Wiesław
Zabłocki Eugeniusz
Zaczyński Piotr
Zalewski Marian
Zalewski Eugeniusz
Zielonka Zdzisław
Zwierz Władysław

Kapłani, którzy nie zostali zaproszeni do odprawienia rekolekcji w Seminarium Duchownym, stosownie do Statutu Synodalnego 84.1°, obowiązani są do odprawienia rocznych rekolekcji przez całe trzy dni w jednym z domów zakonnych w diecezji lub poza diecezją i złożenia w Kurii odpowiednich zaświadczeń (ob. Statut. Synod. 72.1°).

Siedlce, dnia 16 grudnia 1977 r.

† Jan Mazur bp

111

WIZYTAĆJE KANONICZNE W 1978 R.

Ksiądz Biskup Ordynariusz przeprowadzi wizytacje kanoniczne kościołów i parafii:

I. *Dekanat Węgrowski*

1. Lochów

1. 04 — 3. 04. 1978 r.

II. *Dekanat Laskarzewski*

1. Laskarzew

8. 04 — 10. 04. 1978 r.

2. Korytnica

15. 04 — 17. 04. 1978 r.

3. Samogoszcz

22. 04 — 23. 04. 1978 r.

4. Wargocin

23. 04 — 24. 04. 1978 r.

5. Sobolew

29. 04 — 1. 05. 1978 r.

6. Maciejowice

13. 05 — 15. 05. 1978 r.

7. Życzyn

15. 05 — 16. 05. 1978 r.

8. Gończyce

25. 05 — (godz. 16.00) — 27. 05. 1978 r.

Konferencja powizytacyjna w Gończycach.

III. Dekanat Żelechowski

1. Żelechów	27. 05 — 30. 05. 1978 r.
2. Stoczek Łuk.	3. 06 — 6. 06. 1978 r.
3. Okrzeja	10. 06 — 12. 06. 1978 r.
4. Wilczyńska	17. 06 — 19. 06. 1978 r.
5. Wandów	24. 06 — 25. 06. 1978 r.
6. Huta Dąbrowa	25. 06 — 26. 06. 1978 r.
7. Zwola	28. 06 — 29. 06. 1978 r.
8. Miastków	8. 07 — 10. 07. 1978 r.

Konferencja powizytacyjna w Miastkowie.

IV. Dekanat Domanicki

1. Żeliszew	19. 08 — 20. 08. 1978 r.
2. Wołyńce	26. 08 — 27. 08. 1978 r.
3. Domanice	2. 09 — 4. 09. 1978 r.
4. Kotuń	9. 09 — 10. 09. 1978 r.
5. Wodynie	16. 09 — 18. 09. 1978 r.
6. Ruda Wolińska	30. 09 — 1. 10. 1978 r.
7. Seroczyn	1. 10 — 2. 10. 1978 r.
8. Oleksin	7. 10 — 8. 10. 1978 r.
9. Skórzec	14. 10 — 16. 10. 1978 r.

Konferencja powizytacyjna w Skórcu.

Ksiądz Biskup Sufragan przeprowadzi wizytacje kanoniczne kościołów i parafii:

I. Dekanat Katedralny

1. Krześlin	1. 04 — 2. 04. 1978 r.
2. Hołubła	25. 05 — (godz. 16.00) — 26. 05. 1978 r.
3. Siedlce — Katedra	27. 05 — 31. 05. 1978 r.

II. Dekanat Wisznicki

1. Wisznice	8. 04 — 10. 04. 1978 r.
2. Rozwadówka	15. 04 — 16. 04. 1978 r.
3. Horodyszcze	16. 04 — 17. 04. 1978 r.
4. Polubicze	17. 04 — 18. 04. 1978 r.
5. Motwica	22. 04 — 24. 04. 1978 r.
6. Opole	29. 04 — 30. 04. 1978 r.
7. Paszenki	1. 05 — (godz. 9.00) 1978 r.
8. Huszcza	13. 05 — 15. 05. 1978 r.
9. Rossosz	3. 06 — 5. 06. 1978 r.
10. Żeszczynka	28. 10 — 29. 10. 1978 r.

Konferencja powizytacyjna w Rossoszu.

III. Dekanat Rycki

1. Ryki	10. 06 — 13. 06. 1978 r.
2. Stężyca	17. 06 — 19. 06. 1978 r.
3. Jeziorzany	24. 06 — 26. 06. 1978 r.
4. Bobrowniki	1. 07 — 2. 07. 1978 r.
5. Zabianka	8. 07 — 9. 07. 1978 r.
6. Brzeziny	2. 09 — 3. 09. 1978 r.
7. Dęblin	9. 09 — 11. 09. 1978 r.
8. Nowodwór	16. 09 — 17. 09. 1978 r.
9. Sobieszyn	30. 09 — 2. 10. 1978 r.
10. Leopoldów	7. 10 — 8. 10. 1978 r.
11. Pawłowice	14. 10 — 15. 10. 1978 r.
12. Kłoczew	21. 10 — 23. 10. 1978 r.

Konferencja powizytacyjna w Kłoczewie.

Przyjazd do każdej parafii planowany jest na godz. 16. Na czas wizytacji obowiązuje instrukcja synodalna z uwzględnieniem późniejszych zarządzeń Władzy Diecezjalnej.

NOMINACJE I ZMIANY WŚRÓD DUCHOWIEŃSTWA

Mianowani:

- Ks. mgr Julian Józwik, referent duszpasterstwa dobroczynności, jednocześnie referentem duszpasterstwa rodzin.
- Ks. Mieczysław Skorodiuk, administrator parafii Suchożebry, jednocześnie referentem duszpasterstwa mężczyzn.
- Ks. Mieczysław Szuciak, p.o. administratora parafii Dęblin, administratorem tej parafii.
- Ks. Henryk Rzeszotek, p.o. administratora parafii Wisznice, administratorem tej parafii.
- Ks. Henryk Wetoszka, p.o. administratora parafii Czerwonka Liwska, administratorem tej parafii.
- Ks. Henryk Hajdukiewicz, wikariusz parafii Gnojno, administratorem parafii Wargocin.
- Ks. Tadeusz Kot, wikariusz parafii Okrzeja, administratorem parafii Gnojno.
- Ks. Antoni Woroszyło, wikariusz parafii Stężyca, wicedziekanem dekanatu ryckiego.

Przeniesieni:

- Ks. Edmund Szarek, wikariusz parafii Drelów, na wikariusza parafii Okrzeja.

- Ks. Eugeniusz Pepa, wikariusz parafii Adamów, na wikariusza parafii Drelów.
Ks. Czesław Sudół, wikariusz parafii św. Mikołaja w Międzyrzeczu Podlaskim, na wikariusza parafii Adamów.

Zwolnieni:

- Ks. Franciszek Zapadka na własną prośbę, z obowiązków administratora parafii Gnojno i przeniesiony na emeryturę.

Zmarli:

- Ks. mgr Stanisław Wilczopolski, emeryt, zmarł 22. 10. 1977 r.
Ks. mgr Stanisław Mućka, referent duszpasterstwa rodzin, zmarł 17. 11. 1977 r.
Ks. Józef Bloch, kanonik honor. Kapituły Katedralnej, b. proboszcz parafii Starawieś, zmarł 21. 12. 1977 r.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY

NEKROLOGI

113

SP. KS. KANONIK JAN JAKUBIK

W dniu 25 stycznia 1977 roku został odwołany do Pana ks. Jan Jakubik, kanonik honorowy Kapituły Kolegiaty Janowskiej, długoletni duszpasterz na Podlasiu.

Zmarły był synem Ludwika i Konstancji z Sawickich. Urodził się w Ceranowie w dniu 7 kwietnia 1900 roku.

Po ukończeniu Szkoły Podstawowej w Ceranowie oraz Gimnazjum Filologicznego w Sokolowie Podlaskim, w 1921 roku zostaje przyjęty w poczet alumnów Wyższego Seminarium Duchownego imienia Benedykta XV w Janowie Podlaskim.

Wyświęcony na kapłana 18 grudnia 1927 roku, mimo wątłego zdrowia oddaje się pracy duszpasterskiej z wielką gorliwością i poświęceniem. Pracuje na stanowisku wikariusza w parafii Węgrów, Wodynie, Zbuczyn, Siedlce — św. Stanisława. Na stanowisku administratora w parafii Kopytów, Łazówek, Ceranów. Od maja 1951 roku mianowany dziekanem dekanatu Sterdyńskiego.

Ze względu na okoliczności zewnętrzne musi opuścić w 1953 roku Ceranów, do którego wraca po pięciu latach tułaczki.

Ks. Biskup Ordynariusz dr Jan Mazur, oceniając gorliwą i owocną pracę duszpasterską, zarówno w dziedzinie duchowej jak i materialnej wykonywaną w ciągu 42 lat kapłaństwa na różnych sta-

nowiskach oraz mając na uwadze niezłomną postawę kapłańską i przykładowe życie wraz z przywiązaniem do Kościoła św. zamianował ks. Jana Jakubika 7 marca 1970 roku kanonikiem honorowym Kościoła Kolegiackiego w Janowie Podlaskim.

W czasie duszpasterzowania w parafii Łazówek czyni wielkie starania łącznie z wyjazdem do Rumunii 9 czerwca 1937 roku, w sprawie rewindykacji obrazu Matki Bożej wywiezionego przez prawosławnych z kościoła w Łazówku.

Owoce jego przemyślań i pracy była wydana broszura przedstawiająca krótką historię parafii Łazówek, która ukazała się drukiem 30 grudnia 1946 roku. Pracował też nad bardzo obszerną monografią parafii Ceranów, wkładając w nią dużo trudu i do śmierci łudził się, że wyda ją drukiem. Chciał dać swoim ziomkom książkę o dawnych dziejach parafii Ceranów.

Dnia 18 sierpnia 1976 roku z powodu coraz słabszego zdrowia na własną usilną prośbę zostaje zwolniony z obowiązków administratora parafii Ceranów i przenosi się do Siedlec, by zamieszkać w Diecezjalnym Domu Księża Emerytów.

Śp. ks. kan. Jan Jakubik w Ceranowie obchodził swoje kapłańskie jubileusze 25 i 45-lecia. Gorąco pragnął również odprawić swoje Złote Gody Kapłańskie, do których tak niewiele już mu brakowało, bo zaledwie rok. Niestety nie doczekał się tego pięknego dnia. Rozwijająca się choroba serca, mająca swój początek jeszcze w mrocznych latach okupacji hitlerowskiej, trawiła jego zdrowie i siły. Zgasł nagle jak cichy, ostatni promyk zachodzącego słońca. Śmierć przyszła w czasie spaceru wieczorem 25 stycznia 1977 roku.

Dnia 27 stycznia 1977 roku o godzinie 16⁰⁰ pod przewodnictwem Ks. Biskupa Sufragana Wacława Skomoruchy odbyło się przeniesienie zwłok śp. ks. kan. z domu żałoby do świątyni katedralnej. W żałobnej procesji i we Mszy św. koncelebrowanej, w której przewodniczył i Słowo Boże wygłosił Ks. Bp Sufragan Wacław Skomorucha, wzięło udział liczne grono kapłanów, alumni Seminarium Duchownego, siostry zakonne i wierni. Po skończonych ceremoniach pogrzebowych zwłoki przewieziono samochodem do Ceranowa.

Pogrzeb odbył się w Ceranowie dnia 29 stycznia 1977 roku. Stał się on okazją prawdziwej manifestacji wiernych z parafii Ceranów, Łazówek i innych parafii sąsiednich, okazanej Zmarłemu z wdzięczności za Jego postawę kapłańską.

Koncelebrowanej Mszy św. przewodniczył i homilię żałobną na temat „Daru kapłaństwa dobrze spełnionego“ wygłosił Ks. Biskup Ordynariusz doktor Jan Mazur, który też poprowadził kondukt żałobny na cmentarz grzebalny. Przy otwartej mogile żegnali Zmarłego w imieniu dekanatu Ks. Dziekan Prałat Stanisław Domański z Kosowa Lackiego. W imieniu społeczności parafialnej z Łazówek

Ks. Proboszcz Kazimierz Żelisko. W imieniu księży wikariuszy, którzy pracowali ze Zmarłym w Ceranowie Ks. Franciszek Hołda proboszcz w Rozkopaczewie. W imieniu rodziny zmarłego przemówił brat śp. Ks. Kan., pan Stanisław Jakubik z Wrocławia. W gorących słowach podziękował Najdostojniejszemu Arcypasterzowi Ks. Biskupowi Ordynariuszowi za ofiarę Mszy św., wygłoszenie pięknych nauk i prowadzenie uroczystości pogrzebowych. Księdzu Biskupowi Waławowi Skomorusze za dokonanie w Siedlcach eksporty, ofiarę Mszy św. i wygłoszenie Słowa Bożego w Katedrze. Księżom kolegom, przyjaciołom i znajomym Zmarłego, którzy tak licznie przybyli, oraz wszystkim za modlitwy i udział w pogrzebie.

Śp. Zmarły nie skąpił swej osoby Chrystusowi, nie skąpił swych ust, rąk, swych nóg, swych sił, całego siebie. Toteż ufamy, że mógł za św. Pawłem powiedzieć „Do końca potykałem się należycie, dobiegłem do mety, wiary dochowałem. Teraz czeka mnie jedynie wieńiec sprawiedliwości, którego użyć mi Pan, Sędzia Sprawiedliwy, w Dniu Wielkim“.

Możemy zatem ufać, że w dniu śmierci Chrystus mógł mu powiedzieć: „Ślugo mój wierny i pracowity, wstąpisz do Królestwa mojego“.

X. L. B.

ŚP. KS. JULIAN JOŃSKI

W dniu 9 maja 1977 r. zmarł prawie nagle, w karetce Pogotowia Ratunkowego jadąc do szpitala w Radzynie śp. ks. Julian Joński, proboszcz parafii Ulan, w 62 roku życia i 37 roku kapłaństwa.

Śp. ks. Julian Joński urodził się w czasie pierwszej wojny światowej we wsi Kleszczówka par. Bobrowniki z ojca Pawła i matki Heleny z Sychów, małżonków, dnia 24. III. 1915 r.

Szkołę powszechną rozpoczął w Kleszczówce, a skończył w Siedlcach, gdzie zamieszkał u starszego brata. Przyjęty następnie do Wyższego Gimnazjum Biskupa Podlaskiego w Siedlcach kończy je w 1934 roku maturą przed Państwową Komisją Egzaminacyjną.

Bezpośrednio po maturze idąc za głosem łaski powołania zgłasza się do Wyższego Seminarium Duchownego w Janowie Podlaskim i zostaje przyjęty. Z nauką trudności nie ma. Wychowany w mądrej i surowej szkole śp. ks. Infulata Karola Dębińskiego, znakomitego pedagoga i znawcy charakterów, pozyskuje sobie sympatię i uznanie u władzy Seminarialnej swoim zdyscyplinowaniem, systematycznością i pracowitością — koledzy również cenią go za wesołe usposobienie, życzliwość i koleżeńskość.

Już jednak wtedy daje mu znać o sobie słabość organiczna — niedomoga płuc, która mimo pięknej budowy i pozornej dziarskości pozostanie w nim do końca. Otrzymuje pozwolenie i wyjeżdża do Zakopanego, aby tam poratować zdrowie i nabrać nowych sił do pracy. To mu jednak nie psuje humoru — pełen wiary i otuchy zdaje egzamin, żadnego roku nie traci.

Zbliża się tragedia światowa i narodowa — rok 1939!. Początek ostatniego roku studiów zbiega się z wybuchem drugiej wojny światowej. Klerycy rozpraszają się — w okolicznościach wspólnych całemu narodowi wracają do domów rodzinnych. Nikt z kolegów kursowych jednak nie zginął. Bogatsi w doświadczenia życiowe zbierają się całym kursem u boku Ks. Biskupa Czesława Sokołowskiego, wikariusza kapitulnego w Siedlcach. Zamieszkują w warunkach „wojennych“ na plebanii przy katedrze, aby ukończyć studia i otrzymać absolutorium.

Po pięciu miesiącach cichej i intensywnej pracy i przygotowań, dnia 8. IX. 1940 r. otrzymuje ks. Julian wraz z jedenastoma kolegami sakrament kapłaństwa z rąk J. E. Ks. Bpa Czesława Sokołowskiego.

Przechodzi do pracy duszpasterskiej — pierwszą placówką są Górkę — parafia wiejska, pracuje tu dwa lata. Pozyskuje serce swojego proboszcza i parafian, którzy po kilku latach jeszcze, będą prosić o powrót ks. Juliana z powrotem do Górek. Przeniesiony do Sadownego 15. VII. 1942 r. pozostaje tu na stanowisku wikariusza znowu dwa lata. 1 maja 1944 r. zostaje przeniesiony do Kłoczewa, ale już po pięciu miesiącach zostaje wikariuszem w Węgrowie. Pozostawia tu piękną pamięć po sobie i po trzech latach obejmuje stanowisko wikariusza w Stoczku Łukowskim — 22. I. 1947 r. Stąd po dwóch prawie latach zostaje przeniesiony do Trzebieszowa (15. X. 1948 r.) i tu pracuje jako wikariusz najdłużej, bo 7 lat. Tu nachodzą go słabości płucne i wyjeżdża często do Zakopanego — nawet i na dłuższy czas (5 miesięcy). Przychodzi do sił otoczony serdeczną życzliwością i troską swojego proboszcza śp. ks. kan. Jana Kłopotka, który ułatwia mu wyjazdy i pomaga materialnie. Serdeczne ojcowsko-przyjacielskie stosunki nawiązują się między tymi kapłanami. Szanują go również i cenią parafianie trzebieszowscy.

Z żalem rozstaje się z Trzebieszowem 8. VII. 1955 r. obejmując samodzielną placówkę jako proboszcz w Zembrach. Tu pracuje lat 14. Parafianie przyjmują go z radością — znajomy im jest z sąsiedniego Trzebieszowa. Nawiązuje się łączność pełna wzajemnego zrozumienia i praca wspólna — odnowienie kościoła i jego otoczenia, zadbanie i uporządkowanie cmentarza grzebalnego, urządzenie kulturalne plebanii. Plebania staje się domem otwartym dla wszystkich, starszych i młodzieży i dzieci. Proboszcz ma zawsze czas dla wszystkich. Młodzież i dzieci lgną do swojego proboszcza, który zawsze jest wesoły

choć wymagający. Tu ks. Julian czuje się dobrze fizycznie i psychicznie; choć wyjeżdża co roku na kurację i roztropnie dba o zdrowie.

Na propozycję zmiany godzi się chętnie w posłuszeństwie swojemu Biskupowi — z pewnym jednak żalem, choć proponowana placówka duszpasterska jest duża i leżąca w centrum ziemi łukowskiej przy głównym trakcie. Żegnany dosłownie ze łzami przenosi się do Ułana 15. IV. 1969 r. i tu pozostaje do końca swojego życia. Pozyskuje z miejsca parafian wszystkich. Czynny i zaangażowany dostrzega potrzeby moralne i materialne parafii. Przemyślane i przemodlone słowo Boże pociąga w kazaniach i konferencjach. Postawa otwarta, pogodna i wesoła pociąga starszych i młodych. Odnawia kościół, który ciągle jest przedmiotem jego troski, elektryfikuje go i kocha ten „swoj“ dom Boży, murowany, piękny. Porządkuje drogę do cmentarza grzebalnego i wreszcie gruntownie odnawia starą i potrzebującą przeróbki plebanię.

Zapada jednak na zdrowiu coraz częściej — pojawia się wysokie nadciśnienie i męcząca arytmia serca. Wyjeżdża często do Nałęczowa, gdzie czuje się dobrze i powraca odświeżony; ale na coraz krócej. W ostatnim roku życia zasłabł kilka razy, a nawet przeżywa duży kryzys. W dniu ostatnim przed mszą św. poczuł się słabo, przesunął więc godzinę swojej Najświętszej Ofiary, którą miał zamiar odprawić... Stało się jednak inaczej. Wezwano Pogotowie Ratunkowe, bo pojawiła się krew w ustach... i w drodze do szpitala oddał Bogu duszę.

Dzień pogrzebu stał się żałobnym dniem dla całej parafii. Obrzędem pogrzebowym przewodniczył J. E. Ks. Biskup Ordynariusz diecezji w otoczeniu J. E. Ks. Biskupa Wacława Skomoruchy i 160 księży. Eksportacja przy śpiewie żałobnym do kościoła. Egzekwie śpiewają kapłani. Koncelebrze przewodniczył Ks. Biskup Ordynariusz w otoczeniu Ks. Biskupa Wacława i kilkunastu kapłanów, kolegów kursowych i najbliższych przyjaciół Zmarłego. Homilię i słowo pożegnalne wygłasza Ks. Biskup Wacław Skomorucha, kolega kursowy Zmarłego z lat gimnazjalnych i seminaryjnych. Przedstawia wizję Bożego sługi czasów współczesnych: dobrego człowieka, kapłana i duszpasterza. Na kanwie tych słów rysuje sylwetkę osoby i życia zmarłego ks. Juliana. Dobrego człowieka — otwartego na prawdę Bożą, radosną postawą wychodzącego naprzeciw drugiemu człowiekowi i jego potrzebom zawsze z troskliwością i szacunkiem. Wrażliwego na niedolę, cierpienie i trudności otoczenia. Dobrego Kapłana — którego kapłaństwo cieszy, nim żyje. Zawsze przygotowany do sakralnych funkcji sprawuje je z namaszczeniem i troską o udział swoich parafian w życiu sakramentalnym Kościoła. Duszpasterz — „całym sercem“ obejmuje wszystkich, starszych i młodych, i tych najmłodszych z którymi umie w sobie tylko właściwy sposób rozmawiać. Dobry Polak — przeżywa bardzo wszystko co cieszy i smuci wszystkich, szuka z nimi

razem rozwiązań, wyjaśnia, podtrzymuje na duchu, pociesza i śpieszy z pomocą. „Nabity kościół“ mówi jak go tu rozumiano i kochano. Pamięć i modlitwy niech towarzyszą dobrej jego duszy do tronu Najwyższego Kapłana. Wielu parafian przyjmuje Komunię św. w czasie Najświętszej Ofiary do czego zachęcał Arcypasterz diecezji.

Cała parafia odprowadza swego proboszcza na miejsce wiecznego spoczynku. Kondukt prowadzi Ks. Biskup Ordynariusz w otoczeniu Ks. Biskupa Wacława Skomoruchy i wszystkich obecnych kapłanów. Nad grobem, po żałobnych modłach przemawiają jeszcze kapłani — Dziekan radzyński ks. W. Kobyliński dziękuje mu za piękną współpracę w dekanacie, za co był bardzo ceniony; podkreśla jego cechy charakteru; koleżeńskość, dyskrecję, gotowość zawsze do pomocy. Przemawia przyjaciel Zmarłego bliski bardzo ks. prałat Stanisław Biernat, dziękując wszystkim z najbliższego otoczenia Zmarłego i ze służby zdrowia za życzliwość i pomoc okazywaną zmarłemu ks. Julianowi. Przemawia proboszcz rodzinnej parafii Zmarłego ks. Julian Chojniak w imieniu swoim i swoich przybyłych parafian. Przemawiają i dawni jego wikariusze i koledzy żegnają go z żalem. Przemawia również starszy brat Zmarłego, więzień oflagu, dziękując wszystkim za oddaną bratu ostatnią przysługę. Aktualny ostatni wikariusz Zmarłego ks. Jan Pilipiuk kieruje serdeczne słowa podziękowania Ks. Biskupowi Ordynariuszowi i Ks. Biskupowi Wacławowi Skomoruscze, jak również wszystkim kapłanom. Pieśń „Witaj Królowo“ kończy żałobny obrzęd.

Spoczął na miejscu, które kilka miesięcy temu wcześniej sam wskazał i wybrał w nastroju wówczas radosnym. Radość, która go nie opuszczała nigdy, zwiokrotniona niebieskimi wartościami niech mu będzie nagrodą na wieczność. Niech spoczywa w Panu.

Ks. J. R.

115

SP. KS. PIOTR JELINEK

Dnia 8 kwietnia 1977 r. zmarł ks. Piotr Jelinek, proboszcz parafii Lochów. Po odprawieniu Wielkopiątkowego Nabożeństwa i po odprowadzeniu Chrystusa Eucharystycznego do Grobu Pańskiego, wrócił na plebanię mocno osłabiony i po kilkugodzinnym ataku serca, oddał duszę Bogu w momencie najbardziej niespodziewanym, w dniu bardzo znamienym.

W chwili, gdy cała przyroda otrząsała się ze snu zimowego, gdy cały świat katolicki obchodził swoje największe święta Śmierć i Zmartwychwstanie Chrystusa, gdy w Lochowie nowo zbudowana świątynia przez ks. Piotra, zaczynała już tętnić życiem Chrystusa

Zmartwychwstałego, odszedł do Pana w sile wieku męskiego, w najbardziej potrzebnej chwili. Koledzy kursowi, razem wyświęceni z ks. Piotrem byli jego śmiercią szczególnie wstrząśnięci, gdyż odszedł on w rocznicę święceń kapłańskich. 12 kwietnia 1977 r. mieliśmy współkoncelebrować razem z nim Mszę św. w Częstochowie na Jasnej Górze, gdzie przed 25 laty, Mszą św. Prymicyjną rozpoczęliśmy nasze życie kapłańskie, a tymczasem koncelebowaliśmy Ją w Łochowie, zgromadzeni wokół trumny naszego Kolegi. Śmierć jego w przeddzień uroczystości Paschalnych jest jakimś wymownym znakiem, że Kapłaństwo jest ściśle związane ze Śmiercią i Zmartwychwstaniem Chrystusa.

Ks. Piotr Jelinek urodził się w Wisznicach, dnia 29 czerwca 1921 r., lecz swoje dzieciństwo i lata szkolne spędził w Białej Podlaskiej, gdzie ojciec jego był organistą. W 1946 r. uzyskał świadectwo dojrzałości. Posłuszny powołaniu wstępuje w tym samym roku do Wyższego Seminarium Duchownego w Siedlcach i po odbyciu studiów filozoficzno-teologicznych, otrzymuje święcenia kapłańskie dnia 12 kwietnia 1952 r. Po święceniach pełni funkcję wikariusza parafii Radzyń Podlaski, później parafii Podwyższenia św. Krzyża w Łukowie, a następnie zostaje mianowany rektorem filii duszpasterskiej w Celinach. Od roku 1958 odbywa studia na Wydziale Teologicznym na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim ze specjalizacją w muzykologii, które kończy uzyskaniem stopnia magistra muzyki kościelnej. Po powrocie do Diecezji pełni obowiązki prefekta szkół średnich przy kościele św. Antoniego w Białej Podlaskiej, a następnie obowiązki wikariusza św. Anny w Białej Podlaskiej, później zostaje zamianowany wikariuszem parafii św. Mikołaja w Międzyrzecu Podlaskim.

W 1969 r. został proboszczem parafii Platerów. Tam ujawnił swoje zdolności do budowy, odrestaurował plebanię, polichromią upiększył wewnątrz kościół, zbudował dzwonnice. Dlatego Władza Diecezjalna przeniosła go w 1973 r. na proboszcza wakującej parafii Łochów, gdzie w niespełna 4 lata zbudował olbrzymią świątynię, pomnik swojego życia, której niestety nie zdążył dokończyć. Odszedł niespodzianie w wieku 56 lat życia, w przeddzień Srebrnego Jubileuszu swego Kapłaństwa. Pozostawił po sobie smugę jasnego światła, gdyż był wzorowym kapłanem, i najserdeczniejsze wspomnienia jako dobry i gościnny Kolega.

Motorem działalności ks. Piotra była silna wiara. Wiara zawsze jest dobrowolnym i świadomym opowiedzeniem się po stronie Boga. Jest przyjęciem wszystkich konsekwencji, jakie wynikają z nauki i czynów Chrystusa. Jest pełnym zaangażowaniem się w Jego sprawę, całym swoim życiem.

Wiara ks. Piotra była prosta, czynna i dynamiczna. Ta wiara sprawiła, że wszystko u niego było skąpane w nadprzyrodzoności. Z dumą mógł powiedzieć za św. Pawłem: „Żyję w wierze Syna Bożego, który umiłował mnie i wydał sam siebie za mnie“ (Ga 2, 20). Z wiarą odnosił się do swego posłannictwa kapłańskiego. Wierzył, że jest ono zawsze połączone z ofiarą. Posiadając wyjątkowy charyzmat budowy, podejmuje śmiałą decyzję wzniesienia wielkiej świątyni w rozbudowującym się Lochowie. Wiarą wzmacnia słabe siły fizyczne, nie szczędzi trudu, żeby tę świątynię jak najprędzej zbudować. Zdawał sobie sprawę, że rozpoczynając budowę kościoła w Lochowie, wziął na swe ramiona ciężar ponad siły. Poszedł za wezwaniem wieszca, który mówi, żeby „mierzyć siły na zamiary“ i on podjął zamiar ponad swoje siły. Nie miał silnego zdrowia, już w Seminarium wystąpiły pierwsze objawy chorobowe. Budowa wielkiej świątyni wyczerpała zupełnie jego kapłańskie serce, z dnia na dzień stawał się coraz słabszy fizycznie, rozpoczęte zaś dzieło wymagało coraz większego angażowania się do pracy. On nie szczędził jednak swoich sił dla Chrystusa, stał się „szaleńcem Bożym“. Powiedział do mnie tuż przed śmiercią: „czuję, że siły mnie opuszczają, zobaczysz, że niedługo umrę“. Nie porzucił jednak rozpoczętej budowy, chciał ją kontynuować. Dlatego zabrał go Bóg, aby odpoczął, bo „podołała się Bogu jego dusza, dlatego pośpieszył się wywieść go spośród nieprawości“ (Mdr 4, 14).

Ks. Piotr wiedział skąd czerpać moc swojej wiary i ducha poświęcenia. W świątyni na klęczkach odbywał swoje spotkania i dialogi z Chrystusem Eucharystycznym. Żył Eucharystią, lubił się modlić, lubił śpiewać razem z ludem podczas Mszy św., bo „kto śpiewa ten dwa razy się modli“. Miał gorące nabożeństwo do Matki Bożej. Ona była chyba Mistrzynią jego życia wewnętrznego. Ona była Matką i oparciem w ostatnich momentach jego pracowitego życia. Ks. Piotr wierzył, że po kamienistej drodze życia czeka go najlepszy Ojciec, który będzie nagrodą jego bardzo wielką. Toteż przy jego trumnie nie było tradycyjnych kirem pokrytych świec. Na jego trumnę rzucał blask Paschał Wielkanocny, symbol zmartwychwstania. To przecież my umieramy, a On żyje. Żyje życiem, które już nigdy nie przeminie: „Jam jest Zmartwychwstanie i Życie. Kto wierzy we mnie, choćby umarł żyć będzie“ (J 11, 25).

Mszy św. koncelebrowanej przez kolegów kursowych przewodniczył J. E. Ks. Biskup Wacław Skomorucha, Sufragan Podlaski. On też poprowadził orszak żałobny, w którym wzięło udział stu kilkudziesięciu księży i niezliczone tłumy mieszkańców Lochowa i okolicy, odprowadzających Zmarłego na miejscowy cmentarz.

Ks. Wacław Furman

SPIS TREŚCI ROCZNIKA
„WIADOMOŚCI DIECEZJALNE PODLASKIE“ ZA ROK 1977

DZIAŁ URZĘDOWY

STOLICA APOSTOLSKA

Żyjmy zgodnie z naszym chrztem. Przemówienie Ojca Św. Pawła VI ogłoszone w czasie środowej audiencji ogólnej 21 kwietnia 1976 r.	1
Wierność po chrzcie. Przemówienie Ojca Św. Pawła VI ogłoszone w czasie środowej audiencji ogólnej 5 maja 1976 r.	3
Święta Kongregacja Nauki Wiary. Dekret o publicznej Mszy św. odprawianej za zmarłych chrześcijan innych wyznań w kościołach katolickich	5
Święta Kongregacja Sakramentów i Kultu Bożego. Prot. CD 814/75. — Dla diecezji w Polsce	7
Dziedzictwo Paschalne. Przemówienie Ojca Św. Pawła VI ogłoszone w czasie środowej audiencji ogólnej 19 maja 1976 r.	33
Epilog Misterium Paschalnego. Przemówienie Ojca Św. Pawła VI ogłoszone w czasie środowej audiencji ogólnej 26 maja 1976 r.	35
Modlitwa Jezusa. Przemówienie Ojca Św. Pawła VI ogłoszone w czasie środowej audiencji ogólnej 18 czerwca 1976 r.	65
„Tak się módlcie“. Przemówienie Ojca Św. Pawła VI ogłoszone w czasie środowej audiencji ogólnej 23 czerwca 1976 r.	67
Święta Kongregacja Kultu Bożego. Dyrektorium o Mszach św. z udziałem dzieci	97
Modlitwa w społeczeństwie sekularyzowanym. Przemówienie Ojca Św. Pawła VI ogłoszone w czasie środowej audiencji ogólnej 2 czerwca 1976 r.	129
Świadectwo apostolskie. Homilia Ojca Św. Pawła VI ogłoszona 29 czerwca 1976 r. podczas Mszy św. z okazji rocznicy jego koronacji	131
Budujmy Kościół. Przemówienie Ojca Św. Pawła VI ogłoszone w czasie środowej audiencji ogólnej 7 lipca 1976 r.	161
Wspólnota kościelna. Przemówienie Ojca Św. Pawła VI ogłoszone w czasie środowej audiencji ogólnej 28 lipca 1976 r.	163
Władza w Kościele. Przemówienie Ojca Św. Pawła VI ogłoszone w czasie środowej audiencji ogólnej 4 sierpnia 1976 r.	165
Chcesz pokoju — Broń życia! Orędzie Ojca Św. Pawła VI na Światowy Dzień Pokoju — 1 stycznia 1977 r.	233

Ozędzie Ojca Św. Pawła VI na Niedzielę Misyjną 23. X. 1977 r.	240
Miłość Kościoła lokalnego. Przemówienie Ojca Św. Pawła VI wygłoszone w czasie śródowej audiencji ogólnej 18 sierpnia 1976 r.	243
Kościół jest budowany przez apostołstwo. Przemówienie Ojca Św. Pawła VI wygłoszone w czasie śródowej audiencji ogólnej 25 sierpnia 1976 r.	246
Kościół budowany przez Krzyż. Przemówienie Ojca Św. Pa- wła VI wygłoszone w czasie śródowej audiencji ogólnej 1 września 1976 r.	248
Apostolstwo Rodziny. Przemówienie Ojca Św. Pawła VI wygło- szone 22 września 1976 r. w Bazylice św. Piotra	250
Wiara i historia. Przemówienie Ojca Św. Pawła VI wygłoszo- ne w czasie śródowej audiencji ogólnej 29 września 1976 r.	254
Między wiarą a postępem nie ma sprzeczności. Przemówienie Ojca Św. Pawła VI wygłoszone w czasie śródowej audiencji ogólnej 8 października 1976 r.	257
Rzymski zjazd kościelny — sprzyjającą okazją do jedności i miłości. Przemówienie Ojca Św. Pawła VI wygłoszone w cza- sie śródowej audiencji ogólnej 20 października 1976 r.	259
Po chrzcie świętym. Przemówienie Ojca Św. Pawła VI wy- głoszone w czasie śródowej audiencji ogólnej 12. I. 1977 r.	261
Dekret o czuwaniu przez pasterzy Kościoła nad publikacjami	263
Papieskie Dzieła Misyjne. Statuty	289
Wierność zadaniu, które nas określa jako chrześcijan. Prze- mówienie Ojca Św. Pawła VI wygłoszone w czasie śród- wej audiencji ogólnej 10 listopada 1976 r.	298
Przy złóbkku. Przemówienie Ojca Św. Pawła VI wygłoszone w czasie śródowej audiencji ogólnej 15 grudnia 1976 r.	300
Boże Narodzenie — szkoła ubóstwa. Przemówienie Ojca Św. Pawła VI wygłoszone w czasie śródowej audiencji ogólnej 5 stycznia 1977 r.	302
Cnota męstwa w trudnych czasach. Przemówienie Ojca Św. Pawła VI wygłoszone w czasie śródowej audiencji ogólnej 26 stycznia 1977 r.	304
Znaczenie ofiarowania się w życiu chrześcijańskim. Przemowie- nie Ojca Św. Pawła VI wygłoszone w czasie śródowej audien- cji ogólnej 2 lutego 1977 r.	306
Jeszcze na śladach Boga. Przemówienie Ojca Św. Pawła VI wy- głoszone w czasie śródowej audiencji ogólnej 9 lutego 1977 r.	308
Kochajmy świat zgodnie ze wskazaniami Ewangelii. Przemó- wienie Ojca Św. Pawła VI wygłoszone w czasie śródowej audiencji ogólnej 16 lutego 1977 r.	321

Wiecznotrwałość misterium paschalnego. Przemówienie Ojca Św. Pawła VI wygłoszone w czasie środowej audiencji ogólnej 11 maja 1977 r.	323
Wiara i Wielkanoc. Przemówienie Ojca Św. Pawła VI wygłoszone w czasie środowej audiencji ogólnej 18 maja 1977 r.	325
W Kościele dokonuje się zamierzona przez Chrystusa jedność. Przemówienie Ojca Św. Pawła VI wygłoszone w czasie środowej audiencji ogólnej 8 czerwca 1977 r.	327
Tajemnica Kościoła. Przemówienie Ojca Św. Pawła VI wygłoszone w czasie środowej audiencji ogólnej 22 czerwca 1977 r.	329
Odnówmy sumienie. Przemówienie Ojca Św. Pawła VI wygłoszone w czasie środowej audiencji ogólnej 6 lipca 1977 r.	353
Kongregacja dla Spraw Duchowieństwa. Okólnik o Radach Duszpasterskich	355
Święta Kongregacja Nauki Wiary. Dekret o impotencji płciowej, która powoduje nieważność małżeństwa	362
Intencje miesięczne „Apostolstwa Modlitwy“ na rok 1978	362

EPISKOPAT POLSKI

List pasterski do Rodziców katolickich na uroczystość Świętej Rodziny (2 stycznia 1977 r.)	8
W latach wdzięczności wobec Matki Bożej Jasnogórskiej. List pasterski Episkopatu Polski na niedzielę 30. I. 1977 r.	37
Program II roku wdzięczności przed 600-leciem Jasnej Góry	69
Rewizja. Adoracja Najśw. Sakramentu w Grobie Pańskim i procesja rezurekcyjna	71
Zalecenia Episkopatu Polski w związku z „Dyrektorium o Mszach św. z udziałem dzieci“	112
Zachęta do upowszechniania trzeźwości	116
Instrukcja duszpasterska na uroczystość Królowej Polski i dzień odnowienia Ślubów Jasnogórskich Narodu	121
Modlitwa o pomoc w wypełnieniu Jasnogórskich Ślubów Narodu Polskiego	122
Statut Muzeum Diecezjalnego uchwalony przez Konferencję Episkopatu Polski	134
Biskupi Polscy zapraszają do modlitwy o powołania zakonne żeńskie	168
Słowo biskupów polskich przed uroczystością Matki Bożej Jasnogórskiej	172
Instrukcja duszpasterska na doroczny Dzień Środków Społecznego Przekazu 18 września 1977 r.	175
Liturgia Słowa Bożego na doroczny Dzień Środków Społecznego Przekazu	176

Modlitwa Powszechna na doroczny Dzień Środków Społecznego Przekazu	178
Ogłaszanie przekładu tekstów liturgicznych	266
Komunikat Episkopatu Polski na XV rocznicę rozpoczęcia Soboru Watykańskiego II	310
Wytyczne dla kościelnej działalności trzeźwościowej	312
Wytyczne w sprawie parafialnych rad duszpasterskich dla zarządzeń diecezjalnych (opracowane przez Komisję Episkopatu do Spraw Apostolstwa Świeckich)	331

PRYMAS POLSKI

Do Dzieci Bożych Narodu Polskiego w kraju i za granicą na Boże Narodzenie 1977 r.	12
Komunikat Sekretariatu Prymasa Polski	15
Pismo Prymasa Polski do Ordynariusza Siedleckiego z racji 50-lecia powrotu Cudownego Obrazu Matki Bożej do Kodnia	267
Podziękowanie Jego Eminencji za życzenia i modlitwy o zdrowie	317

Z ORDYNARIATU

Program duszpasterski na rok 1976/77. Człowiek w świecie współczesnym	16
Nominacje i zmiany wśród duchowieństwa 25, 281, 319,	371
Rekolekcje dla kapłanów w 1977 r.	41
Wizytacje kanoniczne w 1977 r.	46
List Biskupa Siedleckiego czyli Podlaskiego z okazji 50-lecia powrotu Cudownego Obrazu Matki Bożej do Kodnia	76
List Biskupa Siedleckiego do wiernych z okazji przybycia Obrazu Matki Bożej Kodeńskiej do kościołów dekanalnych	268
Komunikat Biskupa Siedleckiego do duchowieństwa i wiernych z okazji 50-lecia powrotu Cudownego Obrazu Matki Bożej do Kodnia	269
List Biskupa Siedleckiego z okazji 50-lecia powrotu Cudownego Obrazu Matki Bożej do Leśnej Podlaskiej	271
List Biskupa Siedleckiego do Kapłanów	275
Jurysdykcja dla kapłanów diecezji łomżyńskiej	280
Komunikat Biskupa Siedleckiego w sprawie modlitw o zdrowie Ks. Kardynała Prymasa Polski	318
Rekolekcje dla Kapłanów w 1978 r.	364
Wizytacje kanoniczne w 1978 r.	369

ROZPORZĄDZENIA PAŃSTWOWE

* Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie prowadzenia ksiąg przez kościelne jednostki organizacyjne oraz zakony	48
W sprawie opłat za energię elektryczną	138

DZIAŁ NIEURZĘDOWY

SPRAWY DUSZPASTERSKIE

<i>Ks. Władysław Smereka</i> : Czytanie Pisma Świętego	26
<i>Ks. Ryszard Kamiński</i> : Praktyczne problemy duszpasterzy w twórczości pastoralnej <i>Ks. K. Dębińskiego</i>	52
Intencje miesięczne Apostolstwa Modlitwy na 1977 r.	62
<i>Ks. Franciszek Woronowski</i> : Konieczność i realizm realizacji in- tegralnej miłości czynnej Kościoła	81
Komunikat Biura Prasowego Sekretariatu Episkopatu Polski z III Kongresu Teologów Polskich w 1976 r.	124
<i>Ks. Józef Skorodiuk</i> , Siedlce: Rozwój i znaki powołania ka- płańskiego	140
<i>Ks. Kazimierz Matwiejuk</i> , Ryki: Liturgiczno-pastoralne wska- zania dotyczące komentarza podczas Mszy świętej	145
<i>Ks. Roman Michalek</i> : Odnowiona liturgia Sakramentu Mał- żeństwa	150
<i>Ks. Jan Pracz</i> : Głoszenie Ewangelii o Bożym Narodzeniu	179
Wykłady Uniwersyteckie dla Duchowieństwa na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim	191
<i>Ks. Ryszard Kamiński</i> : Rady duszpasterskie we Włoszech zna- kiem odnowy eklezjalnej	336

Z ŻYCIA DIECEZJI

Komunikat Ojca Duchownego Diecezji w sprawie Godziny Ado- racji Kapłańskiej	90
Sprawozdanie z działalności Sądu Biskupiego w Siedlcach za 1976 rok	91
Stopnie naukowe	92, 320
<i>Ks. Bp Jan Mazur</i> , Ordynariusz Podlaski — Słowo wstępne	193
<i>O. Gabriel Bartoszewski OFMCap.</i> : Schemat biograficzny Słu- gi Bożego O. Honorata Koźmińskiego	194
<i>O. Pacyfik Dydycz OFMCap.</i> : Więź Sługi Bożego O. Honorata, kapucyna z Diecezją Podlaską	199
Poświęcenie tablicy pamiątkowej ku czci Sługi Bożego O. Ho- norata w kościele św. Anny w Białej Podlaskiej	203
<i>Ks. Bp Wacław Skomorucha</i> . Przemówienie wygłoszone podczas uroczystości poświęcenia tablicy pamiątkowej ku czci O. Ho- norata	206
<i>O. Gabriel Bartoszewski OFMCap.</i> : Kult Matki Bożej Często- chowskiej w życiu Sługi Bożego O. Honorata	212
Odpis listu O. Euzebiusza Rejmana, przeora klasztoru Jasno- górskiego, do O. Honorata Koźmińskiego	221

Ks. Stefan Kośnik: Proces beatyfikacyjny Sługi Bożego O. Honorata Koźmińskiego OFM ^{Cap} .	222
Z pism O. Honorata	228
Podziękowania i prośby	232
Święcenia kapłańskie	285

NEKROLOGI

Sp. Ks. Aleksander Gruza	64
Sp. Ks. Aleksander Krzyżanowski	93
Sp. Ks. Tadeusz Ryciak	94
Sp. Ks. Władysław Krzyżanowski	286
Sp. Ks. Michał Kania	288
Sp. Ks. kanonik Jan Jakubik	372
Sp. Ks. Julian Joński	374
Sp. Ks. Piotr Jelinek	377

Spis treści rocznika „Wiadomości Diecezjalne Podlaskie“ za 1977 rok	380
---	-----